

brog næppe fæstet stor lid til; han kunde i det hele taget ikke lide Wower, som han beskyldte for plagiat og anden svindel¹ og haanede ved at kalde ham for *hominem cum latrante nomine*.² Hvad der har været i den omtalte haandskriftkasse, faar vi desværre intet at vide om; det kan i hvert fald efter Wowers udtalelser om, at den ikke indeholdt de lovede store volumina, næppe antages, at Lindembrog ved denne lejlighed har sendt det græske haandskrift, som var et af Gottorperbibliothekets største skatte, Proklos' to theologiske værker. Til udgivelse af disse værker søgte hertug Johan Adolf en tilstrækkelig lærd mand, idet formodentlig hverken Wower eller Lindembrogerne, der alle var latinister, har turdet vove sig i kast med denne opgave; gennem familien i Kassel fandt hertugen den rette mand, den lærde græker Aemilius Portus, og 1618 udkom de to store værker med latinsk oversættelse, en udgave, der var Gottorpernes største videnskabelige bedrift og for det ene skriffs vedkommende endnu stadig er den eneste, der findes.³

Saalænge Wower levede, havde han overtilsynet med erhvervelserne til bibliotheket, som det udtrykkelig udtaltes i Henrik Lindembrogs bestalling som bibliothekar,⁴ og han har utvivlsomt næret oprigtig interesse for denne gærning. Han vilde vel ellers næppe have bestemt, at hans egne bøger efter hans død skulde overgaa til hertugens bibliothek som helhed. I sit testamente siger han:⁵ *Vors andere legire und vermache ich meine Bibliothecam und Bücher dem Durchlauchtigsten und Hochgebohrnen Fursten und Herrn, Herrn Johann Adolphen, Erben zu Norwegen, Hertzogen zu Schleswig-Holstein etc. meinem gnädigen Fürsten und Herrn, Sr. Fürstl. Gnaden für alle erzeigte vielfältige Gnade und geneigten Willen untermänig und hertzlich danckend, und hienebenst bittend, darüber dass demselben in allen Puncten nachgelebet werde, gnädigen Ernstes zu halten. Wie denn auch Hochged. Sr. Fürstl. Gn. diese geringe Anzeige meiner Devotion in Gnaden auf- und anzunehmen und sich gefallen lassen werde, dass berührte Bücher, obgleich deren etliche in der Fürstl. Bibliotheca verhanden, sämtlich bei einander gelassen und verbleiben, und in ein eigenes Gemach, nach der Ordnung, wie sie von mir disponiert, gesetzet werden mögen: Denn es alles auf einander correspondiret und nicht ohne Schaden des gantzen Corporis etwas davon kann alieniret werden.* Ved Wowers død 1612 kom hele denne skat til hertugens biblio-

¹ *Leben der berühmten Lindembrogiorum*, p. 27 ff.

² I et brev til Janus Gruterus, tr. i *Marqv. Gudii et doct. vir. ad eum epist.*, p. 286.

³ MOLLERUS, *Cimbria litterata*, II, p. 656. JONSIUS, *De scriptoribus historiae philosophicae*, 1659, p. 305.

⁴ Hertug Johan Adolfs bestallingsbog, f. 479.

⁵ NOODT, *Beyträge*, I, p. 519 ff.